

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۷۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۷۸، «بطش» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «بطش» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «بطش» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۷۸
ریشه	بطش
تعداد تکرار	۱۰
تعداد مشتقات	۸
تعداد ریشه مرتبط	۴۰

فهرست مشتقات

۱. الْبَطْشَةُ (۱)	۳. بَطْشًا (۲)	۵. بَطْشَتْنَا (۱)	۷. يَبْطِشُ (۱)
۲. بَطْشْتُمْ (۲)	۴. بَطْشُ (۱)	۶. نَبْطِشُ (۱)	۸. يَبْطِشُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اذن (۱)	۹. جبر (۳)	۱۸. صلح (۱)	۲۶. کون (۲)	۳۵. نفس (۱)
۲. ارض (۱)	۱۰. حیص (۱)	۱۹. عدو (۱)	۲۷. کید (۱)	۳۶. نقب (۱)
۳. امس (۱)	۱۱. دعو (۱)	۲۰. عین (۱)	۲۸. مثل (۱)	۳۷. نقم (۲)
۴. انن (۱)	۱۲. ربب (۱)	۲۱. قبل (۱)	۲۹. مری (۱)	۳۸. هلک (۲)
۵. اول (۱)	۱۳. رجل (۱)	۲۲. قتل (۲)	۳۰. مشی (۱)	۳۹. یدی (۱)
۶. بصر (۱)	۱۴. رود (۴)	۲۳. قرن (۱)	۳۱. مضی (۱)	۴۰. یوم (۲)
۷. بطش (۴)	۱۵. سمع (۱)	۲۴. قول (۲)	۳۲. موسی (۱)	
۸. بلد (۱)	۱۶. شدد (۳)	۲۵. کبر (۲)	۳۳. نذر (۲)	
	۱۷. شرک (۱)		۳۴. نظر (۱)	

فهرست آیات

۱. {الأعراف - ۱۹} أَلَمْ لَهُمْ أَزْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطُشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنظِرُون
۲. {الشعراء - ۱۳} وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ
۳. {الشعراء - ۱۳} وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ
۴. {القصص - ۱۹} فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبِطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ
۵. {الزخرف - ۸} فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مَضَى مَثَلُ الْأُولَى
۶. {الدخان - ۱۶} يَوْمَ نَبِطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ
۷. {الدخان - ۱۶} يَوْمَ نَبِطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ
۸. {ق - ۳۶} وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ
۹. {القمر - ۳۶} وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالْحُدْرِ
۱۰. {البروج - ۱۲} إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ